

यदोस्तु यादवा जाता सुर्वसोर्यवनाः स्मृताः । द्रुह्योः सुतास्तु वैभोजा अनास्तु स्नेहजातयः ।

पूरोस्तु पौरवो वंशो यत्र जातोऽसि पार्थिव । इदं वर्षसहस्राणि राज्यं कारयितुं वशी ।

इत्यादिपर्वणि सम्भवपर्वणि यथात्युपाख्यानं समाप्त मितिपञ्चाशीतोऽध्यायः ॥ ८५ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं स नाज्जघो राजा ययातिः पुत्रमीक्षितं । राज्येऽभिषिच्य मुदितो वानप्रस्थोऽभवन्मुनिः । २४२५

उषित्वा च वने वासं ब्राह्मणैः शंसितव्रतः । फलमूलाशनो दान्तस्ततः स्वर्गमितो गतः ।

स गतः स्वर्गनिवासन्तं निवसन्मुदितः सुखी । कालेन नातिमहता पुनः शक्रेण पातितः ।

निपतन्प्रच्युतः स्वर्गादप्राप्तो मेदिनोतलं । स्थितश्चासीदन्तरीचे स तदेतिश्रुतंमया ।

तत एव पुनश्चापि गतः स्वर्गमिति श्रुतं । राज्ञा वसुमता सार्द्धमष्टकेन च वीर्यवान् । प्रतर्द्दनेन शिविना समेत्यकिलसंसदि ।

॥ जनमेजय उवाच ॥ कर्मणा केन स दिवं पुनः प्राप्तो महीपतिः । सर्वमेतदशेषेण श्रोतुमिहामि तत्त्वतः । २४२६

कथ्यमानं त्वया विप्र विप्रर्षिगणसन्निधौ । देवराजसमोऽह्मासी ययातिः पृथिवीपतिः ।

वर्द्धनः कुरुवंशस्य विभावसुसमद्युतिः । तस्य विस्तोर्णयशसः सत्यकीर्त्तैर्महात्मनः । चरितं श्रोतुमिहामि दिवि चेह च सर्वशः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ हन्त ते कथयिष्यामि ययातेरुत्तमां कथां । दिवि चेह च पुण्यायां सर्वपापप्रणाशिनीं ।

ययातिर्नाज्जघो राजा पूरं पुत्रकनोयसं । राज्येऽभिषिच्य मुदितः प्रवव्राज वनं तदा ।

अन्येषु स विनिक्षिप्य पुत्रान्यदुपुरोगमान् । फलमूलाशनो राजा वने स न्यवसच्चिरं । २४२७

शंसितात्मा जितक्रोधस्तर्पयन्निह देवताः । अग्नींश्च विधिवज्जुह्वानप्रस्थविधानतः ।

अतिथीन्पूजयामास वन्येन हविषा विभुः । शिलोज्ज्वलतिमास्थाय शेषान्नक्तभोजनः ।

पूर्णं वर्षसहस्रञ्च एवंवृत्तिरभून्नृपः । अश्वत्थः शरदस्त्रिंशदासीन्नियतवाङ्मनाः ।

ततश्च वायुभक्षोऽभूत्सम्बत्सरमतश्चितः । तथा पञ्चाग्निमध्ये च तपस्तेपे स बत्सरं ।

एकपादस्थितश्चासीत् षण्मासाननिलाशनः । पुण्यकीर्त्तिस्ततः स्वर्गे जगामावृत्यरोदधी । २४२८

इत्यादिपर्वणि सम्भवपर्वण्युत्तरयथात्युपाख्याने षडशीतोऽध्यायः ॥ ८६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स्वर्गतः स तुराजेन्द्रो निवसन्देववेश्मनि । पूजितस्त्रिदशैः साधैर्मरुद्भिर्वसुभिस्तथा ।

देवलोकं ब्रह्मलोकं सञ्चरन्पुण्यकृदशी । अवसन्पृथिवीपालो दीर्घकालमिति श्रुतिः ।

स कदाचिन्नृपश्रेष्ठो ययातिः शक्रमागमत् । कथाऽन्ते तत्र शक्रेण स पृष्टः पृथिवीपतिः ।

॥ शक्र उवाच ॥ यदा स पूरुस्तवरूपेण राजनजरां गृहीत्वा प्रचचार भूमौ । तदा च राज्यं सम्प्रदायैव तस्मै त्वया किमुक्तः कथयेह सत्यं ।

॥ ययातिरुवाच ॥ गङ्गायमुनयोर्मध्ये कृत्स्नोऽयं विषयस्तव । मध्ये पृथिव्यास्त्वं राजा भ्रातरोऽन्याधिपास्तव । २४२९

अक्रोधनः क्रोधनेभ्यो विशिष्टस्तथा तितितुरतितितोर्विशिष्टः । अमानुषेभ्यो मानुषाश्च प्रधाना विदांस्रथैवाविदुषः प्रधानः ।

आक्रुष्यमानो नाक्रोशेन्नन्युरेव तितिततः । आक्रोष्टारं निर्दहति सुकृतं चास्य विन्दति ।

नारुन्नुदः स्यान्न नृशंसवादी न हीनतः परमभ्याददीत । यथाऽस्य वाचा पर उदिजेत न तां वदेदुषतीं पापलोकां ।